

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“ – ГРАД ДОБРИЧ

ул. „Теменуга“ № 56, тел: 058/660006; 058/660010; 058/591367; 058/680175

e-mail: info-800016@edu.mon.bg; info@karavelov.com

ЗАПОВЕД № РД-03-417/13.09.2023 година

На основание чл. 259, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, във връзка с чл. 31, ал. 1, т. 2 и т. 6 от Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, решение на Педагогическия съвет (*Протокол № 11 от 13.09.2023 година*)

УТВЪРЖДАВАМ:

Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд на СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“ – град Добрич за учебната 2023/2024 година.

Правилникът е задължителен за спазване от учениците, педагогическите специалисти и непедagogическия персонал от училището, както и за лицата, които по различни поводи се намират в учебната сграда, учебните цехове, работилниците, производствените участъци, площадките и терените към училището.

В срок до 30.09.2023 г. класните ръководители на паралелките за учебната 2023/2024 година да създадат организация за запознаване срещу подпис на учениците и техните родители с основните положения на Правилника и разделите, засягащи техните права и задължения, свързани с БУВОТ в училището.

Хартиен носител на правилника да се съхранява в класьор „Училищни документи“ в канцеларията от Мирослава Костадинова – касиер-ЗАС.

Настоящата заповед да се доведе до знанието на работещите в училището срещу подпис за сведение и изпълнение.

Контрол по изпълнение на заповедта възлагам на Галина Няголова и Гергана Георгиева – ЗДУД.

**СВЕТЛА ИВАНОВА
ДИРЕКТОР**

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“ – ГРАД ДОБРИЧ

ул. „Теменуга“ № 56, тел: 058/660006; 058/660010; 058/591367; 058/680175

e-mail: info-800016@edu.mon.bg; info@karavelov.com

Утвърждавам:

Светла Иванова
Директор

П РА В И Л Н И К
за осигуряване на безопасни условия на обучение,
възпитание и труд

учебна 2023/2024 година

ПРИЕТ С РЕШЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ – ПРОТОКОЛ № 11/ 13.09.2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

РАЗДЕЛ I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

РАЗДЕЛ II. ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНИСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

РАЗДЕЛ III. УЧЕНИЦИ – ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ЗАБРАНИ И ПРАВА

РАЗДЕЛ IV. ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ И ФИЗКУЛТУРНИЯ КОМПЛЕКС

РАЗДЕЛ V. САНИТАРНО - ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

РАЗДЕЛ VI. ПРОТИВОПОЖАРНА И АВАРИЙНА БЕЗОПАСНОСТ

РАЗДЕЛ VII. ИНСТРУКЦИИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ РАБОТА И ОБУЧЕНИЕ

РАЗДЕЛ VIII. НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

- Чл. 1.** Настоящият правилник определя основните изисквания за безопасни условия, които трябва да се осигуряват и спазват в СУ „Любен Каравелов“. По смисъла в термина “безопасни условия на обучение, възпитание и труд” се включват хигиенно-санитарните условия, противопожарната и аварийна безопасност.
- Чл. 2.** Правилникът се отнася за всички участници в учебно-възпитателния процес, спортна и екскурзионна дейност (ученици, педагогически и непедагогически персонал), както и за гражданите, които по различни поводи се намират на територията на СУ „Любен Каравелов“.
- Чл. 3.** Правилникът определя правата и задължения за осигуряване и контролиране на безопасните условия на обучение, възпитание и труд в СУ „Любен Каравелов“ на всички лица посочени в чл.2.
- Чл. 4.** Освен изискванията на този правилник трябва да се спазват и установените в Република България единни, отраслови и фирмени правила, норми и изисквания за безопасни условия на работа, съответстващи на извършваната дейност.
- Чл. 5.** Изменения и допълнения на правилника се правят чрез гласуване на педагогическия съвет.
- Чл. 6.** Контрол по изпълнение на Правилника се осъществява от Директор.
- Чл. 7.** Виновното неспазване на Правилника от:
- (1) педагогическия и непедагогическия персонал в училището се счита за нарушение на трудовата дисциплина;
 - (2) учениците – за нарушение на Правилника за дейността на училището;
 - (3) гражданите – за нарушение на вътрешно-училищните разпоредби и документи.
- Чл. 8.** Виновното неизпълнение се санкционира по реда възприет в съответните документи – административен, дисциплинарен, съдебен, в зависимост от степента на нарушението и произтичащите от него предполагаема или реална опасност за здравето и живота на участниците в училищния живот.

РАЗДЕЛ II

ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

- Чл.9.** Задълженията, отговорностите и правата по този правилник се вписват в длъжностните характеристики на лицата, които ръководят и изпълняват учебните и трудови процеси.
- Чл. 10.** Задължения, отговорности и права на Директора:
- (1) Създава организация и упражнява контрол за осигуряване на безопасни условия на обучение и труд в СУ „Любен Каравелов“.

1. Утвърждава *Правилник за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в СУ „Любен*

Каравелов“ в началото на учебната година.

(2) Назначава длъжностно лице с подходящо образование и подготовка за осъществяване на координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд в СУ „Любен Каравелов“ – Орган по БЗР.

(3) Взаимодейства и координира с регионални, общински ведомства и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд

(4) Утвърждава и изпълнява програма за **Оценка на риска**, разработена по методика на Службата по трудова медицина.

(5) Подава годишна декларация в териториалната дирекция „Инспекция по труда“, съгласно изискванията в Наредба № 3 от 23 февруари 2010 г. за формата, съдържанието, реда и начина за подаване и съхраняване на декларацията по чл. 15, ал. 1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд.

(6) Организира учредяването и осигурява обучение на Група по условия на труд (ГУТ), която да организира дейността и приведе условията на труд в съответствие с изискванията на ЗЗБУТ.

(7) Като работодател спазва изискванията в ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 56 ОТ 10 МАРТ 2011 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА РАБОТНОТО ВРЕМЕ, ПОЧИВКИТЕ И ОТПУСКИТЕ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 72 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 1986 Г. (ДВ, БР. 6 ОТ 1987 Г.) изм. и доп. ДВ. бр.63 от 18 Август 2015г.

(8) Незабавно уведомява Началника на РУО Добрич, МОН, прокуратурата и гражданска защита в случаите на тежки злополуки и аварии на територията на СУ „Любен Каравелов“.

(9) Осигурява необходимите средства за обезопасяване и подобряване условията на труд и санитарно-хигиенните условия в СУ „Любен Каравелов“.

(10) Осигурява провеждането на различни видове здравни мероприятия и медицински прегледи на учениците и персонала, съвместно с медицинското лице обслужващо училището и наетата служба по трудова медицина.

(11) Осигурява спазването на изискванията на **Правилника за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в СУ „Любен Каравелов“** и в неучебно време – при провеждането на ИКД, избори, празненства и други мероприятия на територията на училището.

(12) Осигурява безопасни условия на труд при сключване на договори с други организации за самостоятелно или съвместно изпълнение на ремонтни, строително-монтажни, товаро-разтоварни и транспортни дейности.

(13) В качеството си на работодател има пълно право да изисква отговорност от лицата, които нарушават изискванията или не изпълняват задълженията си по здравословни и безопасни условия на труд, като предприема административни мерки съгласно КТ.

Чл. 11. Задължения, отговорности и права на лицето, като **Орган по БЗР** в СУ „Любен Каравелов“.

- (1) Изработва **Правилника за безопасни условия на обучение, възпитание и труд в СУ „Любен Каравелов“**, обсъжда го в ГУТ и представители на ръководството на СО и го представя на **Директора** за утвърждаване.
- (2) Осъществява от името на директора координация и контрол в работата по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд в СУ „Любен Каравелов“.
- (3) Изработва и представя на Директора на СУ „Любен Каравелов“ за утвърждаване **План за действия при бедствия, аварии, и пожари в СУ „Любен Каравелов“**.
- (4) Изготвя **Анализ на дейностите по ЗЗБУТ** за състоянието на безопасните и здравословни условия на труд от предходната календарна година, който се обсъжда в ГУТ и училищното ръководство на СУ „Любен Каравелов“.
- (5) Изготвя **План на дейностите по ЗЗБУТ** от превантивни мерки и методи за осигуряване и подобряване нивото на защита на работещите и учещите в СУ „Любен Каравелов“.
- (6) Разработва, провежда и регистрира всички видове инструктажи на територията на СУ „Любен Каравелов“, съгласно изискванията в Наредба № РД-07-2 от 16.12. 2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
- (7) Периодично информира Директора на СУ „Любен Каравелов“ за състоянието на условията по безопасност и здраве, както и за изпълнението на поставените задачи, заповеди и предписания.
- (8) Проучва офертите на Службите по трудова медицина и участва при **Оценка на риска** в СУ „Любен Каравелов“.
- (9) Участва заедно с медицинското лице и представители на ГУТ в извършването на периодичния контрол на санитарно-хигиенното състояние на територията на училището.
- (10) Проучва и планира необходимостта, и своевременно заявява необходимите средства за изпълнение на дейностите, осигуряващи ЗЗБУТ пред финансовите органи.

Чл.12. Задължения, отговорности и права на **ЗДУД и Педагогическия съветник**:

(1) Организируют запознаването на учениците, педагогическите специалисти, непедagogическия персонал и родителите с настоящия **Правилник за осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд в СУ „Любен Каравелов“**, както и негови последващи актуализации.

(2) Контролират прилагането и спазването на настоящия правилник и действащите норми по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана.

(3) Организируют провеждането на щателен преглед на цялата база преди започване на новата учебна година, поддържането на реда и хигиената на територията на СУ „Любен Каравелов“.

(4) Не допускат възлагането на несвойствени дейности на ученици, учители и непедagogически персонал.

(5) Педагогическият съветник осигурява цялостно и правилно провеждане на инструктажите и обучението по безопасност, хигиена на труда и противопожарна безопасност.

(6) Педагогическият съветник анализира и докладва пред Педагогическия съвет за осигурените безопасни условия на обучение, възпитание и труд в училище .

(7) Педагогическият съветник води и съхранява цялата документация с констатации, предписания и нареждания на контролните органи по безопасни условия на труд, противопожарна безопасност, гражданска защита, инспекцията по труда и др.

(8) Педагогическият съветник разработва и актуализира ежегодно **План за действия при бедствия, аварии и пожари в СУ „Любен Каравелов“**, включващ следните приложения:

8.1 План за действия при силни земетресения

8.2 План за действия при снежни бури поледици и обледявания

8.3 План за действия при аварии в промишлени обекти, застрашаващи живота на хората.

8.4 План за действия при пожар

8.6 План за действия при авария в АЕЦ или трансгранични радиоактивни замърсявания

8.7 План за действия при терористичен акт

8.8 План за работата на Училищния щаб при бедствия, аварии и пожари към СУ „Любен Каравелов“ през учебната 2023 - 2024 г;

(9) Педагогическият съветник разработва и актуализира ежегодно пожарно досие което включва:

- ❖ *Инструкция за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност на територията на СУ „Любен Каравелов“;*
- ❖ *План за действие на личния състав при пожар в СУ „Любен Каравелов“;*
- ❖ *План за евакуация на ученици, учители, служители в случай на пожар, бедствия и аварии в СУ „Любен Каравелов“;*
- ❖ *План за осигуряване на пожаробезопасна работа при ремонти, реконструкции и преоборудване в СУ „Любен Каравелов“;*
- ❖ *План за работа през зимния сезон и при усложнена зимна обстановка в СУ „Любен Каравелов“*

(10) Педагогическият съветник организира провеждането на тренинги по гражданска защита, съгласно действащите наредби и предписания на специализираните институции.

(11) Педагогическият съветник съгласувано с Директора организира задължителни периодични медицински прегледи на работещите в СУ „Любен Каравелов“.

Чл. 13. Задължения, отговорности и права на педагогическите специалисти :

(1) Носят отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебни занятия и при други учебни, извънкласни и извънучилищни форми и дейности, организирани от училището.

(2) Следят за здравословното състояние на учениците и контролират спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.

(3) Контролират спазването на правилата за експлоатация и охрана на труда при работа с материали и съоръжения в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота на учениците.

(4) *Класните ръководители* в началото на учебната година извършват начален инструктаж за здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд на учениците (срещу подпис) в специален дневник и по утвърден от Директора „*Инструктаж*“ и Раздел III от настоящия правилник: *Ученици – задължения, забрани и права.*

(5) *Класните ръководители* извършват два пъти през учебната година периодичен инструктаж за здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд на учениците (срещу подпис) в специален дневник за инструктажи и по утвърдена от Директора „*Инструктаж*“

(6) Начален и периодичен инструктаж се извършва от учителите по физика, химия, биология, физическо възпитание и спорт, труд и техника, информатика и информационни технологии.

(7) Изброените в ал.6 учители, съставят и съгласуват с педагогическият съветник, и поставят на видно място в съответния кабинет *Инструкция за безопасни условия на обучение* по съответния предмет.

(8) Новопостъпили ученици се инструктират в първия учебен ден в училище, от съответния класен ръководител.

(9) В началото на учебната година за всеки ученик от I клас се определя съвместно с родителите му най-краткия и безопасен път от дома до училище и обратно, и се закупуват светлоотразителни елементи. На учениците от II, III и IV клас отново се припомнят безопасните маршрути за тяхното движение.

(10) С учениците от I до VII клас учителите провеждат ежедневно в края на последния час ”5 минутка” - краткотрайно занимание, напомняне за безопасно поведение на улицата при връщане в къщи.

(11) След завършване на учебните занятия, учителите :

а/ предават учениците, които не се прибират по домовете си сами, на родителите им или на посочените в декларацията лица.

б/ в случай, че родителите не са дошли да приберат децата си, след края на занятията, учителите им се обаждат по телефона и ги изчакват до идването им в училището.

в/ учителите задължително извеждат останалите ученици и ги изчакват да се разотидат.

(12) Учителите са длъжни да наблюдават системно работата на учениците и в случай на нарушаване на правилата за безопасност да вземат незабавни мерки и да уведомят училищното ръководство. При спешен случай уведомяването се извършва устно, след което в рамките, най-късно, до един ден след устното уведомяване, учителят, който е подал сигнала, представя в канцеларията подробен доклад, съдържащ и предложения за предприемане на мерки спрямо ученика.

1. Учителите са длъжни да не оставят учениците без надзор, както по време на учебните занятия, така и по време на междучасия.

а/ За учениците, които напускат района на училището по време на междучасия учителите задължително съхраняват в папката на класа/групата писмените декларации за съгласие на родителите, регистрирани във входящия дневник на училището.

б/ Учителите, преподаващи в начален етап, в рамките на учебния ден предават учениците/децата/, както следва: от учител на учител, от учител на родител.

в/ Всички учители стриктно изпълняват задълженията за дежурство, регламентирани в ПВТР, съгласно утвърдения със заповед на директора график за дежурство.

г/ Учителите да познават и стриктно да се придържат към прилагането на училищния механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците.

(13) Учителите са длъжни да използват всички електроразпределителни устройства съобразно изискванията на безопасността и хигиената на труда. Забранява се използването на неизправни електрически уреди. Във всички случаи при откриване на повреди в електронното оборудването, измервателни уреди, усещане на специфична миризма, дим, нагряване на проводници и др. е необходимо да се изключи напрежението и да се уведоми домакинът и ел. техникът. Да не се извършват самоволно ремонтни работи!

(14) Учителите спазват правилата за безопасност на движението в района на училището.

(15) Учителите се грижат за безопасността си в училище - при работа с химични вещества, с високо напрежение, с електронни уреди и др. Не оставят без наблюдение включени в електрическата мрежа уреди (компютри, принтери, скенери, касетофони, ел. котлони, телевизори, отоплителни уреди и др.) и работят съгласно техническата характеристика на съответния уред.

Чл. 14. Учителите по физика, химия и биология носят отговорност за съблюдаване правилата на техниката на безопасност при провеждане на демонстрации и лабораторни работи.

(1) Преди изпълнение на лабораторни работи и лабораторен практикум учителите по физика, химия и биология са длъжни да посочат конкретните изисквания, свързани със спецификата на упражнението, предупреждават за възможни нещастни случаи.

Чл.15. Учителите по информатика и информационни технологии са длъжни да провеждат обучението на учениците при спазване на изискванията към техническите средства (Наредба № 9 за здравно-хигиенните изисквания при използването на персонални компютри в обучението и извънучебните дейности на учениците, Обн. ДВ. бр.46 от 7 Юни 1994г.)

(1) Учителите по информатика и информационни технологии преди започване на обучението са длъжни да запознаят учениците, които обучават, с изискванията за техническа безопасност при провеждане на занятията и да им проведат съответен инструктаж.

(2) Учителите по информатика и информационни технологии отговарят за опазването и съхранението на електрониката в поверения им компютърен кабинет и правилната работа с нея.

(3) В случай на повреда или неизправност на техническите средства по време на учебните занятия, преподавателят е длъжен незабавно да съобщи за това на домакин.

(4) След приключване на учебните занятия в компютърната зала преподавателят трябва да провери състоянието на наличната техника, изключи от електрическата мрежа всички компютри и електрическото захранване, затвори всички прозорци, заключи вратите на помещението.

Чл. 16. Ръководителите на екскурзии са отговорни за съблюдаване на правилата за безопасност за опазване живота на учениците.

(1) Стриктно спазват утвърдената от Директора процедура по организиране и провеждане на ученически екскурзии и отдиш в страната и чужбина.

(2) Преди всяка екскурзия учениците се запознават с маршрута, обектите, които ще бъдат посетени и задължително се инструктират /срещу подпис/ относно мерките за безопасност, които трябва да се съблюдават.

Чл. 17. Психологът, носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебни занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от училището.

- (1) следи за здравословното състояние на учениците и контролират спазването на здравно-хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.
- (2) организира и провежда превантивни възпитателни дейности за предпазване на учениците от негативни прояви, следствие влиянието на неблагоприятни фактори.
- (3) Диагностичната, консултантска и посредническа дейност на психолога трябва да е насочена към проучване и подпомагане на психичното развитие и здраве на учениците;

Чл.18. Учителите в целодневен режим на обучение носят отговорност за живота и здравето на учениците по време на заниманията, както и при организирани училищни и извънучилищни мероприятия.

- (1) организират храненето, отдиша и заниманията на учениците в групите по интереси спазвайки строго правилата за безопасност и здраве ;
- (2) водеща цел в работата е формирането в учениците на хигиенни, културни и трудови навици и умения.

Чл. 19 (1) Неизпълнението от учителите на регламентираните задължения, произтичащи от настоящия правилник, се счита за грубо нарушение на трудовата дисциплина, с тежест на административна мярка за налагане на наказание „уволнение“.

РАЗДЕЛ III

УЧЕНИЦИ – ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ЗАБРАНИ И ПРАВА

Чл. 20. Учениците са длъжни:

- (1) Да изслушват внимателно инструктажа и да участват във всички форми на обучението и възпитанието по безопасност и хигиена на труда, които се провеждат от учителите.
- (2) Да се разписват за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасност и се задължават най-стриктно да ги спазват.
- (3) Да се включат в занятията по защита от бедствия, аварии и катастрофи, противопожарна защита, първа помощ и безопасност на движението, които се провеждат по утвърден график.
- (4) Да изпълняват всички изисквания, разписани в чл. 172 ал 1 от ЗПУО.

Чл. 21. (1) На учениците е строго забранено :

1. Упражняването на физическа сила, употребата на физическа, вербална и невербална агресия и използването на всякакви форми на тормоз спрямо съученици, учители и служители от училището.
2. Тичането по коридорите, в класните стаи и кабинетите и **извършването на действия, застрашаващи живота и здравето на учениците.**
 - а/ Сядането на прозорците на учебните помещения и надвесването над тях , пързалянето по парапетите на стълбищата в коридорите и надвесването над тях.
 - б/ Катеренето по дърветата в двора на училището
3. Внасянето в сградата на училището на материали и предмети, нямащи нищо общо с образователния процес:
 - а/ алкохол, наркотични вещества, запалителни и взривни материали, оръжие, опасни средства и химикали / кибрит, запалки, бомбички, патрони, пиратки, киселини, основи, живак, фосфор/.
 - б/ семки, както и храни, незащитени от РЗИ, с неясен произход и качество, продавани от случайни търговци
4. Употребяването на алкохол и наркотични вещества
5. Влизането в сградата на училището в неучебно време и/или след приключване на учебните занятия на учениците, с изключение на случаите, когато се извършват регламентирани извънкласни дейности.
 - а/влизането и пребиваването в сградата на училището в неучебно време и/или след приключване на учебните занятия на ученици, които не са включени в регламентирани извънкласни дейности, извършвани под ръководството на учител.
6. Пушенето в сградата на училището, училищния двор и в непосредствена близост до главните входове.
7. Карането на ролери, скейтборд, мотопеди на територията на училището
8. Самоволно извършване на поправки на ел. уреди, инструменти, ел. инсталации, контакти, ключове, мебели и др.
9. Паленето на огньовете от отпадни и други материали в двора на училището.
10. На учениците I - IV клас се забранява напускането на района на училището преди приключването на последния учебен час. Изключение се допуска за учениците, чиито родители са подписали декларации, че желаят децата им да напускат района на училището по време на междучасията.
11. Ползването на мобилни устройства по време на учебните занятия.
12. Да ползват противопожарните уреди (пожарогасители, кофпомпи и др.).
13. Да използват училищната собственост и оборудване по начин, който би навредил на здравето и безопасността им.

(2) Неизпълнението на задълженията по ал. 1 е грубо нарушение на училищната дисциплина.

(3) За констатирани нарушения на учениците се **налагат наказания съгласно разпоредбите на ЗПУО, Правилника за дейността на СУ „Любен Каравелов“.**

Чл. 22. При провеждане на екскурзии на учениците се забранява:

(1) Навеждането през прозорците на превозните средства, качването и слизането по време на движение, хвърлянето на предмети и др.

(2) Пушенето, употребата на алкохол и наркотични вещества.

(3) Катеренето по дървета, движението по неосигурени маршрути.

(4) Навеждането през прозорци, тераси, перила на хотели, туристически бази и др.

(5) Къпането във водни басейни, неосигурени със спасители и без разрешението на ръководителя.

(6) Закупуването на храни от улични търговци.

(7) Контактите с непознати лица в отсъствието на ръководителя на групата

(8) Учениците се задължават стриктно да спазват указанията на ръководителя на екскурзията.

(9) Учениците се задължават да спазват правилата на култура на поведение при пътуване в обществения транспорт.

Чл. 23. Учениците имат следните права:

(1) Да се консултират и при необходимост да получат помощ от медицинския специалист в училище;

(2) Да се консултират с психолога, относно въпроси касаещи психичното им здраве и развитие.

(3) Да получават актуална информация относно предприетите мерки за осигуряване на безопасни условия на обучение и възпитание в СУ „Любен Каравелов“.

(4) Всички права, произтичащи от чл. 171 на ЗПУО.

РАЗДЕЛ IV

ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ, ЛАБОРАТОРИИ, ФИЗКУЛТУРЕН САЛОН И ФИЗКУЛТУРНА ПЛОЩАДКА

Чл. 24. За осигуряване на безопасна работа в часовете по химия и физика е необходимо :

(1) Химическите реактиви да се съхраняват според изискванията. Киселините, основите и другите реактиви се съхраняват отделно.

(2) Всички реактиви следва да се съхраняват в пластмасови, стъклени или керамични съдове, затварящи се плътно. На съдовете трябва да са залепени етикети с названието и концентрацията на веществото. На отровните вещества се поставя надпис "отрова", а на горящите "огнеопасно".

(3) При разреждане на киселини трябва да се налива във водата, а не обратно. Наливането в съдовете на концентрирани разтвори трябва да става на тънка струйка.

(4) Забранено е изливането на химични реактиви, непригодни за по-нататъшна употреба, в канализацията.

(5) Категорично се забранява учениците да работят с концентрирани киселини и разтвори на разяждащи основи.

(6) Необходимо е в кабинета да има запас от неутрализиращи вещества, в случай на попадане на киселини или основи върху кожата на човека или дрехите.

(7) Лесно възпламеняващи се течности (етер, бензин, ацетон) по време на провеждане на опити трябва да се поставят далеч от нагреватели, които могат да предизвикат възпламеняването им. Преливането на тези течности трябва да става над специална кювета, като не се допуска разливането им. При работа с такива течности не бива да се пуши, да се пали кибрит или запалка.

(8) При разливане на етер, бензин или други лесно запалими течности в кабинета да се загасят всички нагревателни уреди и спиртни лампи, а помещението да се проветри.

(9) Категорично се забранява използването на бензин като гориво.

(10) Не бива да се пали спиртна лампа от друга горяща спиртна лампа. За избягване на взрив не се допуска изгаряне на спирта повече от 2/3 от обема на съда. Спиртните лампи да не се гасят чрез духане, а само с капачките им.

(11) В кабинета по природни науки да се осигури аптечка с необходимите медикаменти за оказване на помощ при необходимост.

(12) Преди използване на ел. уреди е необходимо старателно запознаване с описанието им и преди да се включи да се провери съответства ли напрежението в мрежата на това, за което е предназначен уредът.

(13) Уредите, използвани от учениците, трябва да имат ограничаващи устройства, изключващи възможността за поражения от ел. ток.

(14) При съставяне на ел. вериги съединителните проводници трябва да бъдат гъвкави, добре изолирани, с крайници. Сечението на проводниците трябва да съответства на големината на тока, течащ през тях.

(15) Инструментите, използвани в ел. монтажните работи трябва да имат изолирани ръкохватки.

(16) Наличието на напрежение във веригата може да се проверява само с уреди, а не по физиологичното му действие.

(17) С цел избягване на поражение от статично електричество всички кондензатори веднага след опитите се разреждат.

Чл. 25. За осигуряване на безопасна работа в компютърните кабинети е необходимо :

(1) При работа с компютрите учениците трябва да са разположени на разстояние 0,50 - 0,70m от екрана, а разстоянието между очите и клавиатурата да е 0,40 - 0,50 m.

(2) При работа с компютрите се изисква учениците да стоят изправени на столовете, с удобно разположени върху масите ръце, така че да се постига максимално удобство при работата с клавиатурата и мишката.

(3) Не се разрешава провеждане на две последователни занятия без осигуряване на активна почивка между тях от 10-15 min.

(4) При работа в компютърната зала учениците трябва да внимават за опасности свързани с неизправности в ел. инсталацията (оголени кабели, повредени контакти, ел. ключове, щепсели и др.) и при откриването на такива да предупреждават незабавно преподавателя, без да правят опити да ги поправят.

(5) При движение в залата учениците да не се допират до захранващите кабели на компютрите и друга техника, както и до кабелите на компютърната мрежа.

(6) Компютрите и останалата техника в залата се включват само след разрешение на преподавател.

(7) При влизане в залата учениците са длъжни да изчакват напускането ѝ от тези, за които занятията са приключили.

(8) Поради наличието в залата на ел. инсталация по работните маси, се забранява внасянето на напитки и течности.

Чл.26. За осигуряване на безопасна работа в часовете по труд и техника е необходимо:

(1) Да не се влиза в кабинета без разрешение от преподавателя.

(2) Да не се пипат материали, витрини, шкафове, експонати в отсъствието на учителя.

(3) Да не се играе с електрическите системи и елементи.

(4) Работното място се почиства под ръководството на учителя.

(5) Абсолютно се забранява игра с инструменти в учебния кабинет.

(6) Преди всяка нова задача се прави допълнителен конкретен инструктаж.

(7) Работното място се оставя винаги в почистено състояние

Чл. 27. За осигуряване на безопасните условия във физкултурния салон и физкултурната площадка е необходимо :

(1) Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.

(2) Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.

(3) Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части (винтове, обтегачи и др.)

(4) Да се играе винаги с гимнастически постелки, които да намалят удара при отскоци от уреди или от евентуални падания.

(5) Да се осигурят средства за увеличаване на триенето между контактните части на тялото и уреда.

(6) Ръководителят на упражнението трябва да оказва помощ при изпълнението на трудните моменти от упражнението и да осигурява пазене в случай на несполучливи опити /прескоци, отскоци и др. /.

(7) Абсолютно необходимо е да се следи за физическото и психическо състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното да не се изисква изпълнение на трудните елементи.

(8) Баскетболните табла и хандбалните врати трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизиращи с тежести.

(9) Траповете за скачане трябва да бъдат дълбоко разкопани.

(10) При хвърляне на уреди строго се забранява да се съблюдава да няма хора на мястото около попаденията или периметъра, в който би попаднал евентуално изпуснатия уред.

(12) Да не се използват физически износени уреди, криещи опасност от нараняване.

РАЗДЕЛ V

САНИТАРНО - ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

Чл. 28. В класните стаи и кабинети трябва да се поддържа постоянна температура, не по-ниска от 18 градуса.

Чл. 29. В междучасията да се осигурява неколкостепенна обмяна на въздуха в учебните помещения.

Чл. 30. В кабинетите и класните стаи да се съблюдават действащите норми за осветление.

Чл. 31. Прозорците и осветителните тела да се почистват най-малко веднъж месечно.

Чл. 32. За лабораториите и кабинетите са задължителни санитарните норми за шум и вибрации.

Чл. 33. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците се събират отделно, на определените за целта места.

Чл. 34. Кабинетът на медицинския специалист да бъде оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.

Чл.35. Да се поддържат в добър вид и съгласно приетите санитарно-хигиенни изисквания съблекалните и тоалетните помещения.

Чл.36. Постоянно наблюдение и поддръжка на водопроводната и отоплителната инсталации, канализационната система се осъществяват под прякото ръководство на домакина.

РАЗДЕЛ VI

ПРОТИВОПОЖАРНА И АВАРИЙНА БЕЗОПАСНОСТ

I. Задължения на педагогическия, административния и помощния персонал.

Чл. 37. Учителите, служителите и работниците в СУ „Любен Каравелов“ са длъжни да се запознаят с:

1) *План за действия при бедствия, аварии и пожари в СУ „Любен Каравелов“*, включващ следните приложения:

8.1 План за действия при силни земетресения

8.2 План за действия при снежни бури, поледници и обледявания

8.3 План за действия при аварии в промишлени обекти, застрашаващи живота на хората.

8.4 План за действия при пожар

8.6 План за действия при авария в АЕЦ или трансгранични радиоактивни замърсявания

8.7 План за действия при терористичен акт

8.8 *План за работата на Училищния щаб при бедствия, аварии и пожари към СУ „Любен Каравелов“ през учебната 2023/2024; (Утвърден от Директора на СУ „Любен Каравелов“)*

2) **Пожарно досие на СУ „Любен Каравелов“** което включва:

- ❖ *Инструкция за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност на територията на СУ „Любен Каравелов“*
- ❖ *План за действие на личния състав при пожар в СУ „Любен Каравелов“*
- ❖ *План за евакуация на ученици, учители, служители в случай на пожар, бедствия и аварии в СУ „Любен Каравелов“*
- ❖ *План за осигуряване на пожаробезопасна работа при ремонти, реконструкции и преоборудване в СУ „Любен Каравелов“*
- ❖ *План за работа през зимния сезон и при усложнена зимна обстановка в СУ „Любен Каравелов“*

II. Противопожарни изисквания към учебните кабинети, лаборатории и работилници.

Чл. 38. На територията и в помещенията СУ „Любен Каравелов“ да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно.

Чл. 39. Евакуационните изходи трябва да бъдат поддържани съобразно изискванията на противопожарните строително-технически норми.

Чл. 40. В кабинетите масите и столовете трябва да са разположени така, че изходите да бъдат свободни.

Чл. 41. В мазите е забранено складирането на горими материали.

Чл. 42. Системно да се прави проверка на изправността на ел. инсталации и съоръжения. Да не се допускат ел. искри, къси съединения и претоварване на ел. мрежа.

Чл. 43. Вратите, определени за евакуация трябва винаги да са свободни от всякакви материали. При необходимост се допуска да бъдат заключвани. За осигуряване на бързо отключване трябва да има комплект ключове за евакуационните врати. Единият комплект ключове трябва да бъде на определено място, известно на всички от персонала.

III. Основни правила за използване на различни средства за гасене на пожари и запалвания.

Чл. 44. За гасене на твърди горими материали да се използват водни и водопенни пожарогасители.

Чл. 45. За гасене на лесно запалими и горими течности да се използват пожарогасители с въглероден диоксид или прахови пожарогасители.

Чл. 46. При запалване на електрически инсталации, апарати и съоръжения трябва незабавно да се изключва напрежението. При невъзможност за изключване да се гаси само с пожарогасители с въглероден диоксид.

РАЗДЕЛ VII

ИНСТРУКЦИИ

ИНСТРУКЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ В КОМПЮТЪРНИТЕ КАБИНЕТИ

на СУ „Любен Каравелов“

I. Общи условия

1. Пред компютъра да се седи удобно, без напрежение на тялото.
2. Дисплеят да бъде на нивото на очите. Разстоянието между очите и дисплея да е минимум 500 mm, между очите и клавиатурата — минимум 450 mm.
3. Мониторите да се нагласяват така, че да няма отблясъци и отражения.
4. В междучасията да не се гледа в мониторите, за да отпочиват очите. Да сеспазва изискването: 1 учебен час работа, 10 -15 min. почивка.

II. Организация на работата

1. В компютърните кабинети се влиза само в присъствието на преподавателя по информатика и информационни технологии, отговарящ за кабинета.
2. Напускането става организирано след приключване на занятието или с разрешение на водещият занятието.
3. При влизане и излизане от кабинетите, водещият занятието трябва да провери наличието на всички компютри и периферни устройства.
4. Внасянето и използването на компютри и устройства в допълнение на инсталираните в помещението става след разрешение на водещия занятието и ЗДУД.
5. Незабавно се уведомява съответния преподавател или техническия персонал при:
 - ✓ мирис на изгоряло, повишен шум от работещ компютър, размазано или трептящо изображение на дисплея;
 - ✓ неизправни компютри;
 - ✓ липса на компютри или елементи от конфигурацията им;
 - ✓ всяка необичайна ситуация.

III. Забранени в компютърния кабинет действия:

- ✓ разглобяване на устройства с каквато и да било цел;
- ✓ включване и изключване на кабели и интерфейси;
- ✓ промяна в конфигурацията на компютрите и размяна на компонентите им;
- ✓ промяна на общото разположение на техниката и мебелировката;
- ✓ пушене;
- ✓ консумацията на храни и напитки, както и внасянето им във форма, позволяваща консумация;
- ✓ внасяне на обемисти предмети и багаж, на силно миришещи, дразнещи и опасни предмети и вещества;
- ✓ въвеждане на животни.

IV. Действия при възникване на опасност

1. При възникване на опасност незабавно се уведомява съответния преподавател и се изпълняват неговите инструкции.
2. При авария или инцидент с компютър първото и задължително действие е изключването му чрез изваждане на захранващия кабел от контакта.
3. При пожар и наличие на пожарогасител, той се ползва незабавно от намиращите се в помещението.

V. Действия при евакуация

При необходимост от евакуация, помещението се напуска бързо, но без паника:

- ✓ първи напускат намиращите се най-близо до изхода;
 - ✓ оказва се помощ на хора със затруднено придвижване;
 - ✓ изнасят се внимателно хората, в невъзможност да напуснат сами;
- спазват се указателните табели за най-близкия аварийен изход

ИНСТРУКЦИЯ
ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ В ЧАСОВЕТЕ ПО ХИМИЯ И
ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА/ФИЗИКА И АСТРОНОМИЯ
в СУ „Любен Каравелов”

1. Обучението по химия и физика се провежда от учител, който снабдява с апаратура и учебни пособия, необходими за провеждане на опити и онагледяване на преподавания материал.
2. За безопасното протичане на учебните занятия носи отговорност учителят, както и всеки ученик носи персонална отговорност след запознаване с инструктажа.
3. Всеки ученик има свое работно място, което пази и за което носи отговорност.
4. Учениците са длъжни да спазват съзнателно и отговорно правилата по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана.
5. За избягване на аварии и злополуки с електрически ток, учениците са длъжни да спазват стриктно указанията по електробезопасност.
6. Да се работи само с напълно проверени и изрядни уреди, като стриктно се спазват указанията на учителя.
7. Забраняват се всякакъв вид опити за отваряне, настройка и ремонт на електроуреди, апарати, устройства и поправки на захранващите ги кабели.
8. Абсолютно е забранено заливането с вода на електроуреди, апарати, съоръжения или техните командни органи.
9. Работа с уредите да се започва само след обстойно проведен инструктаж за правилните и безопасни начини на експлоатация.
10. При възникване на някакви неясноти от опита, работата веднага се прекратява по съответния начин и се иска съвет от преподавателя.
11. Забранено е на учениците да опитват на вкус веществата и да ги пипат с ръце.
12. Миризмата се установява чрез внимателно навяване на парите с ръка към носа.
13. Забранено е на учениците да използват неизмити съдове.
14. Забранено е на учениците да хващат реактивни стъкла и банки с мокри или сапунени ръце.
15. При отливане на течности, етикетът на реактивното стъкло трябва да бъде към дланта.
16. Наблюдението на опитите става отстрани, а не през отворите на съдовете.
17. Спиртната лампа се пали само с кибрит и не се разнося запалена.
18. Спиртната лампа се гаси само с помощта на капачето, а не по друг начин.
19. При нагриване отворът на епруветката се насочва встрани от извършващият експеримента и околните.
20. С киселини и основи се работи много внимателно. Не бива да попадат върху лицето, очите, кожата или дрехите. Ако това се случи, към поразеното място се насочва силна струя вода и веднага се уведомява преподавателя.
21. При разреждане на киселини, киселината се налива във водата, а не обратното.
22. Не се разрешава правенето на нови, непознати опити без разрешение на преподавателя.
23. Забранено е на учениците да изнасят извън кабинета химически вещества.
24. Забранява се на учениците да внасят храна в кабинета и да се хранят в химическата лаборатория.
25. Учениците са задължени да спазват безупречен ред и чистота в кабинета по химия и всички правила за качествено и безаварийно провеждане на опитите в учебния процес.
26. След приключване на учебния час, всеки ученик е длъжен да остави работното си място в изряден вид.
27. При инцидент в лабораторията се обърнете незабавно към учителя.

ИНСТРУКЦИЯ
ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ В ЧАСОВЕТЕ ПО ТЕХНИКА
И ТЕХНОЛОГИИ
В СУ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“

УЧЕНИЦИТЕ Е НЕОБХОДИМО:

1. Да изслушват внимателно инструктажа и всички други форми на обучение по БХТ и ПО, които се провеждат от учителите по техника и технологии.
2. Да се разписват в книгите за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата и изискванията за безопасност и се задължават най-стриктно да ги спазват.
3. Строго да спазват разпоредбите по БХТ и ПО и правилата за вътрешния ред и поведение в СУ „Любен Каравелов“, като изпълняват дадените им указания в това направление. Да поддържат образец ред, чистота и висока култура на работното си място.
4. Да ползуват задължително обикновеното и специално работно облекло и личните предпазни средства, които се полагат.
5. Преди започване на работа или дейност да огледат внимателно работното си място и при забелязване на най-малки неизправности или несъответствия, веднага да уведомяват преподавателя.
6. През време на своята дейност да изпълняват с голямо внимание и само определената работа. Всяко разсейване, отклоняване на погледа, разговори и други, могат да доведат до трудови злополуки и нещастни случаи. Това особено важи за дейности, при изпълнението на които се ангажират по двама и повече ученици. В такива случаи ученикът, който трябва да включва машината, апаратурата или съоръжението, се задължава да даде сигнал.
7. Преди да напуснат работните си места, да предадат инструментите си почистени и в пълна изправност.
8. При включване на електрически машини и уреди, да се избира подходящ контакт, най-близко стоящия, за да не се подлага кабела на механични повреди.
9. В междучасията кабинета задължително да се проветрява.
10. Забранява се посягане към съучениците с остри и режещи инструменти и приспособления.
11. При работа с лесно запалими течности /разредители, ацетон / учениците да бъдат много внимателни и да работят под наблюдение на учителя.
12. Да не предприемат по своя инициатива определена работа, с която не са запознати добре и за всяка нова работа да изискват инструктаж от учителя.

ИНСТРУКЦИЯ
ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ
ФИЗКУЛТУРАНИТЕ САЛОНИ
на СУ „Любен Каравелов“

1. В часовете по физическо възпитание и спорт, учениците се задължават:
 - ✓ Да участва със спортен екип
 - ✓ Да не носят гривни, пръстени и колиета
 - ✓ Да участват само ако са в добро здравословно състояние
 - ✓ Да изпълняват бързо и точно разпорежданията на учителя
 - ✓ Да се разгриват преди занимания със физически упражнения и игри
 - ✓ Да играят на уреди само по изричното нареждане на учителя, след необходимите обяснения, обезопасяване на уредите и осигуряването на пазещ ученик или учител
 - ✓ Да спазват създадената организация за работа в часа.

2. На учениците се забранява:
 - ✓ Да влизат във физкултурния салон без разрешение на учителя
 - ✓ Да се катерят по баскетболните конструкции на двора и в салона, а също и върху футболните врати и баскетболните стойки на двора
 - ✓ Да използват саморазправа при решаването на споровете помежду им
 - ✓ Да напускат спортната площадка или салона без разрешение на учителя
 - ✓ Да се борят и гонят из съблекалните и коридора
 - ✓ Да рушат училищната собственост, което може да доведе до опасност за тяхното здраве и живот (счупени прозорци, повреда на ел. контакти, лампи и ключове).

ИНСТРУКЦИЯ
ЗА БЕЗОПАСНИТЕ УСЛОВИЯ НА ТРУД НА
РАБОТНИЦИ ПО ПОДРЪЖКА
в СУ „Любен Каравелов”

През време на работа работниците са длъжни да изпълняват следното:

1. Да работят с установените лични предпазни средства.
2. Да не отвличат вниманието си с други неща и лица.
3. Да извършват производствените операции по указания му безопасен начин.
4. При извършване на ел. монтажни работи да се изключват уреди с изолирани ръкохватки.
5. Да не се пипат открити тоководещи части.
6. При евентуално запалване на електрическата инсталация, апарати или съоръжения незабавно да се изключи напрежението, да се гаси само с пожарогасители с въглероден диоксид.
7. Всички неизправности по инсталациите, повредите на материално-техническата база засягащи безопасността и здравето на учениците, учителите и служителите в СУ „Любен Каравелов” да се отстранят навреме. Ако това е невъзможно се спират от експлоатация или се ограничава достъпа до съответното място.

ИНСТРУКЦИЯ
ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД НА ЧИСТАЧИТЕ
В СУ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ”

1. Почистването на стъклата на прозорците, на перилата да става с особено внимание, като навеждането навън е минимално.
2. При подготвянето на дезинфекционните разтвори, поставянето на хлорна вар да се спазват точните съотношения, посочени от медицинското лице, с цел предотвратяване на инхалирането на отровни газове / хлор и др./.
3. При работа с препарати като кислоти, киселини, белина да се работи с гумени ръкавици и да се поставя марлена превръзка на устата.
4. Почистването на сняг, лед в района на училището да става с подходящо облекло и обувки, за да се избегнат навяхвания и счупвания.
5. При хигиенизирането двора и районите около училището отпадъците да се селектират и изхвърлят на определените за това места.
6. С цел намаляване на пожарната опасност и избягване замърсяването с отровни вещества отделени при горенето, строго е забранено изгарянето на отпадъците на територията на СУ „Любен Каравелов”.

ИНСТРУКЦИЯ
ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД НА АДМИНИСТРАТИВНО –
ТЕХНИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ
СУ „Любен Каравелов“

1. При работа с компютър трябва разстоянието от монитора да е 0,50 m– 0,70 m, а разстоянието между очите и клавиатурата да е 0,40 m – 0,50m.
2. При работа с компютрите трябва да се стои изправен на стола, с удобно разположени върху масите ръце, така че да се постига максимално удобство при работа с клавиатурата и мишката.
3. На всеки час непрекъснатата работа с компютър се препоръчват 15 min почивка.
4. При работа трябва да се внимава за опасности свързани с неизправности в ел. инсталацията и при откриване на такива да се предупреди електротехника без да се прави опити да ги поправят.
5. Забранява се включването на отоплителни уреди извън специално оборудвани за тази цел пожаробезопасни места.

Нормативни документи

1. КТ – Кодекс на труда, обн. ДВ бр.48/13.06.06 г.
2. ЗБУТ – Закон за здравословни и безопасни условия на труд , Отражена деноминацията от 05.07.1999 г., изм. ДВ. бр.58 от 30 Юли 2010г.
3. ЗТИП – Закон за техническите изисквания към продуктите ДВ бр.86/1999 г.
4. ЗМВР – Закон за МВР ДВ бр.122/1997 г., изм. бр.45/2002 г.
5. НАРЕДБА № 15 от 31 .05.1999 г. за условията, реда и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа . Обн. - ДВ, бр. 54 от 15.06.1999 г.;
6. НАРЕДБА № РД-07-2 от 16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Обн. - ДВ, бр. 102 от 22.12.2009 г., в сила от 01.01.2010 г.; попр., бр. 4 от 15.01.2010 г.
7. НАРЕДБА № 4 от 03 .11.1998 г. за обучението на представителите в комитетите и групите по условия на труд в предприятията
8. НУРРОТЗ – Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злоупотреки, ДВ бр.6/2000 г. и образец на Декларация за трудова злоупотрека обн. ДВ бр.8/2000 г.
9. Наредба №7 – за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване, обн. ДВ бр.88/1999 г., изм. бр.52/2001 г.
10. Наредба №3 на МТСП – за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата и профилактиката на професионалните рискове, обн. ДВ бр.91/1998 г.
11. Наредба №5 на МТСП и МЗ за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска ДВ бр.47 от 1999 г.
12. Наредба № 4 за КУТ и ГУТ – за обучението на представителите в комитетите и групите по условия на труд в предприятията ДВ бр.133/98 г., изм. ДВ бр.85/2000 г.
13. Наредба №3 на МНЗ – за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците ДВ бр.16/1987 г.
14. НБРУБ – Наредба за безплатно работно и униформено облекло – ДВ бр.8/1987г
15. Наредба №8 – за определяне на работни места, подходящи за трудоустрояване на лица с намалена трудоспособност ДВ бр.52/87 г. и бр.44/1993 г.
16. Наредба №5 за болестите, при които работниците боледуващи от тях, имат особена закрила съгл. чл.333 ал.1 от КТ, ДВ бр.33/1987 г.
17. Наредба №5 от 20.04.2006 г. на МТСП за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работниците по срочно трудово правоотношение или временно трудово правоотношение обн. ДВ бр.43 от 26.05.2006 г.
18. Наредба № 9 за здравно-хигиенните изисквания при използването на персонални компютри в обучението и извънучебните дейности на учениците, Обн. ДВ. бр.46 от 7 Юни 1994г.
19. Наредба № I-209 от 22.11.2004 г. за правилата и нормите за пожарна и аварийна безопасност на обектите в експлоатация (обн. ДВ бр.107/7.12.2004 г.)
20. Наредба №4 от 1995 г. за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарна охрана (ДВ бр.77 от 1995).

21. ПМС №18 от 23.01.1998 г. за приемане на Правилник за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията при бедствия, аварии и катастрофи (ДВ бр.13/1998 г.)

22. Наредба №2 от 24.04.1997 г. за организиране и провеждане на детски и ученически отдиш и туризъм.

23. Наредба №3 от 27 юли/1998г. за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата и профилактиката на професионалните рискове

групите по условия на труд в предприятията ДВ бр.133/98 г., изм. ДВ бр.85/2000 г.

24. Наредба №3 на МНЗ – за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците ДВ бр.16/1987 г.

25. НБРУБ – Наредба за безплатно работно и униформено облекло – ДВ бр.8/1987г

26. Наредба №8 – за определяне на работни места, подходящи за трудоустрояване на лица с намалена трудоспособност ДВ бр.52/87 г. и бр.44/1993 г.

27. Наредба №5 за болестите, при които работниците боледуващи от тях, имат особена закрила съгл. чл.333 ал.1 от КТ, ДВ бр.33/1987 г.

28. Наредба №5 от 20.04.2006 г. на МТСП за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работниците по срочно трудово правоотношение или временно трудово правоотношение обн. ДВ бр.43 от 26.05.2006 г.

29. Наредба № 9 за здравно-хигиенните изисквания при използването на персонални компютри в обучението и извънучебните дейности на учениците, Обн. ДВ. бр.46 от 7 Юни 1994г.

30. Наредба № I-209 от 22.11.2004 г. за правилата и нормите за пожарна и аварийна безопасност на обектите в експлоатация (обн. ДВ бр.107/7.12.2004 г.)

31. Наредба №4 от 1995 г. за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарна охрана (ДВ бр.77 от 1995).

32. ПМС №18 от 23.01.1998 г. за приемане на Правилник за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на послествията при бедствия, аварии и катастрофи (ДВ бр.13/1998 г.)

33. Наредба №2 от 24.04.1997 г. за организиране и провеждане на детски и ученически отдих и туризъм.

34. Наредба №3 от 27 юли/1998г. за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата и профилактиката на професионалните рискове